

PORTA

1993-1998

PETER STUHLÍK

PORTA 1993–1998

Peter Stuchlík

PŘEDMLUVA, TAK TROCHU O VŠEM

Když mě Jirka Vondráček požádal, abych napsal něco o období, kdy jsem šéfoval PORTĚ (tedy byl jejím předsedou), s tím, že v historii této kulturní tradice našeho národa zcela chybí jakýkoliv záznam o událostech dané doby, bylo mi hned jasné několik věcí:

- a) že se jím hozené rukavice chopím,
- b) a že vůbec netuším, jak na to.

Jak to pojmut, jako literární útvar? Pokud napíšeš suchá data, tak případný čtenář jen těžko pochopí, co se odehrávalo pod povrchem, v zákulisí a proč. Tedy přijde o to nejzajímavější a nejdůležitější. Navíc, i když mám v elektronické podobě archív zálohovaný, ne vše v něm je a paměť si za ty roky už také vybrala svoji daň. Takže stejně všechna důležitá data bych dohromady nedal.

Nakonec jsem se tedy rozhodl, že to pojmu jako svoje vyprávění. To by mohlo zvýšit čtivost textu a umožnilo by mi to se vyhnout některým úskalím, ale na druhou stranu by vznikl značně subjektivní materiál. Tedy těžko něco, co by šlo považovat za historický dokument. Nakonec jsem si řekl: „vždyť je to jedno“. Stejně ať to napíšeš jakkoli a jakýmkoliv stylem, bude to do té či oné míry subjektivní a viděné mýma očima. Abych zmíněnou chybu aspoň trochu odčinil, pokusím se všude tam, kde existovaly jiné názory, nebo se ukázalo, že jsem v té době něco špatně viděl, uvést vše co neobjektivněji s přihlédnutím k současnému stavu mých vědomostí a paměti kolegů, co se podíleli.

A hned je tu další čertík, který vystrkuje růžky z krabičky. Jak si poradit se jmény? Lidé, o kterých budu psát, jsou skutečně žijící osoby (většinou ještě stále žijící) a pokud mám být co nejvíce objektivní, určitě budu muset o některých z nich napsat pár nepřívětivostí. Kdybych je vynechal, vzdálil bych se historickému dokumentu až příliš a především mnohému, o co skutečně šlo. Takže do toho skočím rovnýma nohama a uvidíme, jak to dopadne.

Jsem tak trochu raritou, protože jsem prvním předsedou PORTY, který nebyl hudebník. Zlomyslné duše dodávají, že jsem úplný antimuzikant. Využívám této příležitosti a uvádím věci na pravou míru. Býval jsem v Junáckém oddíle nejlepším zpěvákem, dokud jsem

nezačal mutovat. Pak jsem se přestal slyšet. Všechno a všechny slyším dodnes naprosto perfektně, jen sám sebe ne. Přestal jsem zpívat a začal jsem se učit hrát na kytaru. A i když kvůli kouzlení jsem později hraní zanechal, tak jsem se většinu svého života pohyboval mezi špičkovými hudebníky této krajiny. A díky uskupením lidí, se kterými jsem se v různých etapách svého života stýkal, jsem si prošel a prožil hodně hudebních žánrů.

V přímém hudebním vztahu k PORTĚ jsou mé Junácké kořeny, které se dále rozrůstaly působením táborových ohňů a potlachů na čundrech. Ale také nesmím opomenout vliv kamaráda Tomáše Slavíčka v pozdějších letech, jednoho z nejlepších světových bendžistů, který mi ukázal svět Tonyho Trischky a Mac Nealyho. Jeho oblíbeným rčením bylo: „česká country a jiné duševní poruchy“. S partou kolem něj jsem jel na první nebo druhou Plzeňskou PORTU, ještě pod taktovkou SSM. To, co jsem tam zažil a viděl, mnou hluboce otřásl. Skvělá atmosféra, báječní lidé chovající se k sobě velice slušně, většinou dobrá muzika. Ale pod tím vším zněl hluboký falešný tón. Víím, že mnohé skalní příznivce PORTY naštvu, ale je třeba si to konečně připustit. Celý ten cirkus byl organizován SSM, tedy prodlouženou rukou KSČ a pod taktovkou STB. Plnil hned několik důležitých rolí. Byl jakýmsi pojistným ventilem, přes který se upouštěl kulturní přetlak. Také sloužil na srovnání některých odbojných muzikantů pěkně do lajny. A navíc mezi publikem i muzikanty pobíhala hezká řádka spolupracovníků STB, kteří pilně fotili a psali hlášení, kdo je kdo a co říká. Viděl jsem to už tehdy a odtajněné materiály STB mi později daly za pravdu. Takže, když jsem

si své tehdejší plzeňské Portovní zážitky shrnul dohromady, řekl jsem si: „Už nikdy více“. Po bok se řadí další zážitek, který se mi přihodil opět díky Tomáši Slavičkovi. Bylo to v Kopidlně na Banjo Jamboree, ten rok, co zdrhnul za kopečky (myslím, že to byl r. 1981). Tomáš nesoutěžil, ale měl samostatný blok jako výplň přestávky. Nastoupil na jeviště s celým big-bandem. Velké bicí, bonga, konga, dechy včetně tuby a pozounů, skvadra smyčcových nástrojů i s violončelem, elektrické kytary atd. Na jeden zátah vystříhli celou Karavanu od Gerschvina. Už nikdy jsem ji neslyšel lépe zahranou, i když ve velmi nezvyklé instrumentaci. Většina diváků na to zůstala koukat s otevřenou pusou a vůbec nechápali, která bije. Mně z té muziky dodnes běhají mravenci po kůži a ježí se mi chlupy.

Z jiného soudku, ale také dokumentující můj původní vztah k PORTĚ, je můj domácí příběh. Počátkem 90tých let jsem měl přítelkyni, která nesmírně holdovala country a blue-grassu. Téměř vždy, když se začala rozplývat nad nějakou písničkou, jsem byl schopen jí říci, kdo to napsal nebo nahrál originál, pak doma šáhnout do své fonotéky a pustit jí ho. Většinou byl originál mnohem lepší a častokrát se jednalo o rockové nebo jazzové nahrávky. Takže moje výhrady vůči instituci, kterou PORTA ztělesňovala, získaly další rozměr. Aby nedošlo k nedorozumění, nevztahovaly se na muziku jako takou.

Přitom ani PORTA už nebyla tím, čím dřív. Iniciativou několika hudebníků, ale i hudebních příživníků, se po r. 1989 vyrvala zpod křídel SSM a bylo založeno Občanské sdružení PORTA, které pokračovalo v té zásadní činnosti, a to v soutěži amatérských hudebníků. Některé nomenklaturní kádry předchozího režimu zůstaly, ale většina z nich nebyla do nového vlaku přibrána. Některým z nich byla sebrána hračka a jiným zase způsob skvělé obživy, takže to nové PORTĚ nikdy nezapomněli a v dalších letech škodili, jak jen mohli.

Na tomto místě se musím zmínit ještě o jedné velmi důležité věci. Většina lidí vnímá PORTU jen jako hudební festival, který se koná koncem školního roku nebo začátkem prázdnin. Ale to je jen třešnička na dortu. Především je to dodnes jediná celorepubliková soutěž amatérských skupin v oblasti country, folku a trampské písně. Předkola začínají už v lednu a pokračují někdy až do začátku června.